

อโรคยาศาล

สถานพยาบาลโบราณ

สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

อโรคยาศาล

อโรคยาศาล แปลตามตัวอักษรได้ว่า ศาลาไร้โรค หรือก็คือศาสนสถานพยาบาล สร้างขึ้นตามพระราชดำริของ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ โดยบันทึกเอาไว้ในจารึกปราสาทตาพรหมว่า ทรงให้สร้างขึ้นมากถึง ๑๐๒ แห่งในแต่ละวิสัยหรือเมือง

ศาสนสถานดังกล่าว บางแห่งได้พบรูปพระพุทธรูปเจ้ากษัตริย์คฤไวกุญชรประภา (พระพุทธรูปเจ้าผู้รักษาโรค ผู้มีประภาตั้งไฟทูลอัญเชิญ) บางแห่งพบศิลาจารึกของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ระบุว่า ที่แห่งนั้นเป็นอโรคยาศาล

พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ : มหาราชองค์ สุดท้ายของกัมพูชา

พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เป็นโอรสของพระเจ้าธรณินทรวรมันที่ ๒ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ทรงกอบกู้เอกราชจากจามและขึ้นเป็นกษัตริย์กัตจาตรัชสมัยของพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๒ ทรงโปรดให้สร้างพระนคร โดยมีปราสาทบายนเป็นจุดศูนย์กลาง ทรงสร้างศาสนสถานในพุทธศาสนานิกายมหายาน และโปรดให้สร้างอโรคยาศาล และธรรมศาลา ทั่วไปหลายแห่งทั่วดินแดน

พระราชปณิธานของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ในการสร้างอโรคยาศาลมีความว่า

“โรคทางร่างกายของประชาชนนี้ เป็นโรคทางใจที่เจ็บปวดยิ่ง เพราะ
ว่าความทุกข์ของราษฎร แม้มิใช่ความทุกข์ของพระองค์ แต่เป็นทุกข์
ของเจ้าเมือง”

รูปพระพุทธรเจ้าที่พบในอโรคยาศาล

รูปพระไวโรจนะโพธิสัตว์
หรือ พระจันทรไวโรจนะโพธิสัตว์

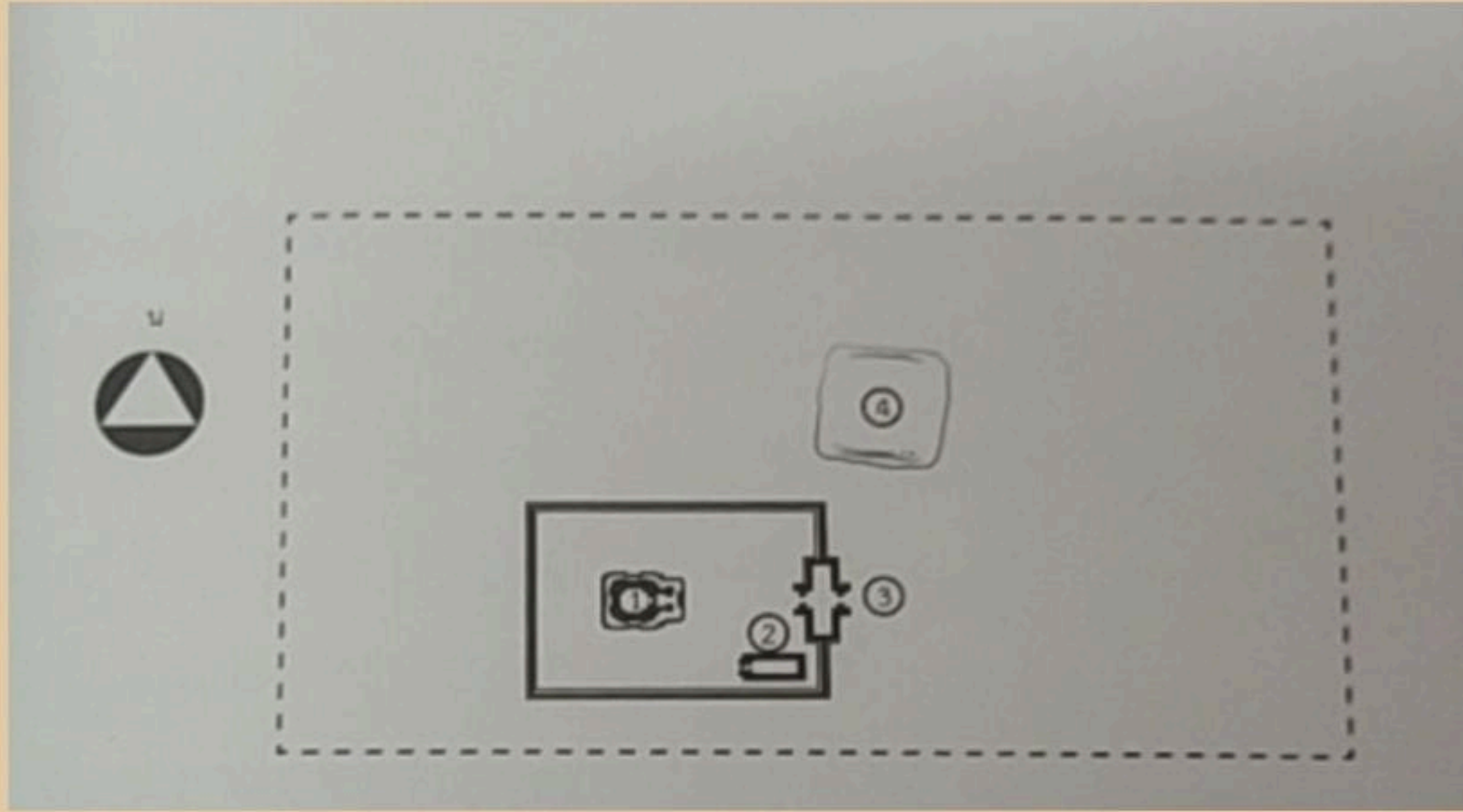
รูปพระโกษัชยคุรุฑูรยประภา
ตถาคต

รูปพระไวโรจนะโพธิสัตว์
หรือ พระจันทรไวโรจนะโพธิสัตว์

'พระองค์ได้สร้างโรงพยาบาล และรูปพระโพธิสัตว์โกษัชยสุคตพร้อมด้วย รูปพระ
ชีโนรสทั้งสองโดยรอบ เพื่อความสงบแห่งโรคของประชาชนตลอดไป '

ข้อความจากจารึกด้านประคำ ด้านที่ ๒ โสลกที่ ๔

แผนผังอโรคยาศาล กุฎิฤาษี อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

๑. ปรากฏิประธาน

๓. โคปุระ

๒. วิหารหรือบรรณาลัย

๔. สระน้ำ

